

Verksamhetsberättelse 2017 för Föreningen Världsbutiken Örebro

Syfte

Världsbutiken i Örebro är en ideell förening med uppgift att sälja hantverk och livsmedel, som tillverkats enligt principerna för Fair Trade, från småskaliga producenter i Latinamerika, Afrika och Asien samt att genom information och utbildning verka för en ökad medvetenhet om rättvis handel och en rättvisare global handel.

Styrelsen

Vid årsmötet den 6 mars valdes Agneta Sandqvist till ordförande för 1 år. Ove Peterson och Maria Tjernström Mård valdes till ordinarie ledamöter för två år. Emma Chardi och Agneta Öhman kvarstod som ordinarie ledamöter ytterligare ett år. Britt Marie Kjell, Jan Pargell, Åsa Svanbäck och Ingela Wollter Axelsson valdes till ersättare för 1 år.

Vid konstituerande styrelsemöte den 14 mars utsågs Ove till vice ordförande och Åsa till sekreterare. Britt Marie utsågs till kassör och Jerome Bigirimana (utanför styrelsen) till vice kassör. Inom styrelsen har övriga ledamöter och suppleanter haft särskilda ansvarsområden.

Styrelsen har haft 12 möten under året.

Verksamhetsplan

Vid årsmötet beslutades om en verksamhetsplan för 2017 med mål för föreningens verksamhet samt ekonomiska riktlinjer. Verksamhetsplanen har två mål där olika aktiviteter ingått. Ansvariga inom styrelsen har utsetts för olika aktivitetsområden. De ansvariga har tagit fram aktiviteter som diskuterats och godkänts av styrelsen. Aktiviteterna har följts upp vid varje styrelsemöte. Målen i verksamhetsplanen har följts upp vid styrelsemötena i juni och september. En sammanställning har skickats till medlemmarna efter respektive uppföljning.

Det har varit styrelsens ambition att öka delaktigheten och ta vara på medlemmarnas engagemang, kompetens och erfarenheter i de aktiviteter som genomförts.

Följande aktivitetsområden har funnits under året

- Föreningen
- Utveckling av butiken
- Inköp och försäljning
- Utbildning och riktade aktiviteter till organisationer och verksamheter
- Publika evenemang
- Sociala medier
- Media
- Trycksaker

Nedan redogörs för verksamheten inom respektive aktivitetsområde.

Föreningen Medlemmar

Vid årsskiftet hade föreningen 66 medlemmar. Det är en minskning med 10 medlemmar jämfört med 2016. I slutet av 2016 hade föreningen en medlemskampanj och fick 15 nya medlemmar under kampanjen vilken gjorde att föreningen hade 76 medlemmar vid årsskiftet 2016. Minskningen nu beror på att medlemmar som varit medlemmar i några år valt att lämna föreningen.

Under året har föreningen haft fyra medlemsmöten varav ett ordinarie årsmöte i mars och ett extra årsmöte i maj. Vid det extra årsmötet beslutades bl.a. budget för 2017. Vid det mötet deltog Sara Andersson från Örebro kommun, som berättade om kommunens planer för Örebro som Fairtrade city. En workshop om inriktningen av föreningens verksamhet arrangerades i början av året. Årets sista möte, i november, handlade också om framtidsfrågor utifrån de utmaningar som finns att driva verksamhet med fokus på rättvis handel.

Fyra medlemsbrev med information och inbjudningar till möten har skickats ut, i januari, april, juni och oktober. I juni och oktober har medlemsbrevens bl.a. innehållit uppföljning av målen i verksamhetsplanen.

Butiksvårdar

Som medlem i föreningen kan man engagera sig som volontär. Vi är 25 aktiva volontärer varav de flesta också är butiksvårdar. Under året har vi fått fem nya butiksvårdar.

Fem butiksvårdsmöten har hållits under året. Vid februarimötet deltog Jesper från The House och berättade om WFTO-certifieringen. Vid mötena i april och maj lärde vi oss med om producenter och produkter, t.ex. om smycken från Kazuri och korgar från Mifuko. I september planerade vi för renoveringen av personalutrymmena. Vid sista mötet för året, i slutet i november, planerades julhandeln. Butiksvårdarna får regelbundet information om vad som händer i föreningen i Butiksnytt som skickas ut med e-post. Tio nummer har skickats ut under året. Information om inköp m.m. skickas via e-post direkt från inköparna.

Agneta Sandqvist är huvudansvarig för föreningen.

Övrigt

Fair Trade Återförsäljarna

Organisationen Fair Trade Återförsäljarna höll sitt årsmöte den 18-19 mars i Västerås. Agneta Sandqvist representerade Världsbutikerna vid årsmötet. Ove Petersson valdes att ytterligare ett år ingå i valberedningen för Återförsäljarna. Gruppen har genomfört en medlemsenkät med frågor om Återförsäljarnas styrelse, roll och insats när det gäller information, utbildning, prioriteringar och andra behov när det gäller lokalt stöd, samarbetspartners lokalt för försäljning och information och utbildning och den lokala marknaden när det gäller försäljning, information och utbildning.

Örebro Fairtrade city

Världsbutikens styrelse beslutade vid styrelsemötet i maj 2016 att avvakta med att utse en representant till styrgruppen till dess kommunen jobbat fram en representativ styrgrupp. Beslutet kvarstod under 2017 eftersom kommunen inte lyckats med detta. Sara Andersson från Örebro kommun deltog vid medlemsmötet i maj och bl.a. berättade om planerna att utveckla arbetsformerna.

Örebro Föreningsråd

Föreningen är medlemmar i Örebro föreningsråd för att stödja föreningsverksamheten i Örebro kommun. Vi är inte aktiva i föreningsrådets verksamhet.

Utveckling av butiken

Butiken har varit öppen måndagar-fredagar 10-18 samt lördagar 11-15 under större delen av året. Under sommaren begränsades öppettiderna och under veckorna 27-31 var butiken stängd på måndagar och öppen tisdag-fredag 12-18 och lördagar 11-15. Till skillnad från föregående år behövde vi inte stänga butiken någon av sommarveckorna. Under julhandeln utökades öppettiderna på lördagar med en timme dvs butiken var öppen till kl. 16.

Butiksgruppen har fortsatt att arbeta aktivt med information i butiken och skyltfönster kring varor och Fair Trade. Det material som finns sedan tidigare har använts samt att vid behov ny information tagits fram och sammanställts. Ett exempel är beskrivningen av de olika tesorterna som finns uppsatt väl synlig i livsmedelshyllan.

En ”gatupratare” har under året köpts in och denna placeras under butikens öppettider vid sidan av entrédörren. ”Gatuprataren” gör butiken mer synlig och ger möjlighet att informera om Fair Trade, produkter och kampanjer.

Skyltning i butiken har såsom tidigare skett regelbundet och varit kopplad till årstider och högtider. Skyltningen har även särskilt lyft fram de kampanjer som varit i butiken. Under våren uppmärksammades World Fair Trade Day i maj. I samband med marknadsafton firades föreningarnas dag på Storgatan. Vi bjöd på kladdkaka, bakad på kakao och råsocker, och kaffe i butiken. Många som tidigare inte varit i butiken passade på att fika och få information om Världsbutiken. Under höstens te-kampanj skyltades det t.ex. med te och honung. Andra kampanjer under året har varit Fair Trade (oktober) och julkryddor (november-december). Till 1:a advent bjöd vi på saffranskaka i butiken med specialerbjudande på saffran och råsocker. Småborden inne i butiken har använts för att exponering av varor i samband med kampanjerna.

Att exponera varorna i butiken på ett tilltalande vis samtidigt som tydlig, och helst enhetlig, information om produkterna och Fair Trade ska finnas väl synlig är en ständigt pågående utmaning. Det ska vara snyggt men inte rörigt! Diskussioner har förts under året om eventuell omflyttning av varor i butiken, men något beslut har inte fattats. Däremot har enskilda produkter lyfts fram och för att ytterligare synliggöra smyckeshyllan har en lampa placerats där.

Butiksgruppen

Butiksgruppen har bestått av Majsan Cedersjö (butiksansvarig), Britt Marie Kjell, Kristina Flodström, Majbritt Sundin och Emma Chardi/Ingela Wollter Axelsson. Emma var ansvarig inför styrelsen lämnade under våren över den uppgiften till Ingela Wollter Axelsson.

Inköp och försäljning

Försäljningen har fortsatt att öka. Försäljningen i butiken har ökat med drygt 8%. Julhandeln som är viktig för det totala resultatet gick något bättre än 2016. Fler publika evenemang har bidragit till en ökad försäljning.

Försäljningen per varugrupp går inte fullt ut att jämföra med 2016 eftersom det bara finns uppgifter för de tre senaste månaderna 2016. En framgångsrik chokladkampanj har medverkat till att choklad nu är den relativt största varugruppen, följt av livsmedel.

Kampanjer/erbjudanden under julhandeln ökade försäljningen av livsmedel ordentligt.

Försäljningen av kaffe och té är i stort sett oförändrad. Utbudet av Fairtrade-märkt kaffe och

te ökar i den vanliga handeln. Även vissa varumärken som vi har finns ute i handeln. Sammantaget svarade dessa i december för 55% av försäljningen i butiken. Leksaker gick sämre de tre sista månaderna, särskilt julmånaden 2017 jämfört med samma tid förra året. Även barnkläder gick sämre under motsvarande period. Nya kollektioner innebar en ökad försäljning under några månader. En ökad E-handel kan ha påverkat denna minskning.

Hantverk och Textil gick sämre oktober-december 2017 jämfört med samma period 2016. En ny produkt, dansare/statyetter, kan ha medverkat till två bra försäljningsmånader för Hantverk under våren. Smycken gick mycket bättre motsvarande period 2017 jämfört med 2016. En ny leverantör, Kazuri, och nya smycken därifrån kan ha medverkat till det. Korgar sålde mycket bättre oktober-december 2017 jämfört med 2016. Nya korgar från en ny leverantör, Mifuko, samt gästspel från Ghana i Krämarens medverkade till en bättre försäljning också under maj-augusti.

En översyn av prissättningen gjordes under sommaren. Påslaget på te ändrades till samma påslag som för kaffe: inköpspris (exkl. moms) x 1,4. Motivet var att öka försäljningen. Chokladpriserna höjdes eftersom de varit för billiga i förhållande till vårt inköpspris. Dessutom beslöts att öka försäljningen av livsmedel genom kampanjer och erbjudanden vilket gynnar producenterna. Motiven för kampanjer och erbjudanden är att locka fler och nya kunder, få dem att upptäcka nyheter, men även ge stamkunder en uppmuntran och ytterst att därigenom öka försäljningen. Alla våra konkurrenter jobbar med kampanjer och erbjudanden. Det blir dessutom en viktig del i vår marknadsföring.

Inköpsgruppen

I inköpsgruppen ingick Ove Petersson, Emma Chardi, Maria Tjernström Mård och Majsan Cedersjö. Riktlinjer, rutiner och organisation av inköpsverksamheten uppdaterades under våren och beslut fattades av styrelsen i maj.

Ove har varit ansvarig och svarat för att styrelsen fått fortlöpande information om inköpsverksamheten och hur försäljningen går vid styrelsemötena.

Utbildning och riktade aktiviteter till organisationer

Utbildning

Sammanlagt tio butiksvårdar har under året utbildats i Fair Trade Grund i ABF:s lokaler.

Riktade aktiviteter till verksamheter och organisationer

Fem föreningar/organisationer har fått besök och information, Vänsterpartiets distriktsårskonferens, Virginska skolan SFI, Livsmedelsarbetarförbundets styrelse på Orkla, Baronbackarnas PRO, Adolfsbergs PRO, facklig utbildning Handels. Vid ett par tillfällen har vi också sålt varor, mest choklad.

Jan Pargell har varit ansvarig för utbildning och riktade aktiviteter till organisationer.

Publika evenemang

Deltagande med informations- och försäljningsbord vid olika publika evenemang

- 1 juni – Marknadsafton/Föreningarnas dag.
Vi hade försäljningsbord på Storgatan och delade ut en inbjudan till butiken där vi bjöd på chokladkaka och kaffe.
- 9 juni – Försäljning av Bolgakorgar på Krämarens. Vi hade besök från Hammershus Fairtrade. Esther från Bolgatanga i Ghana. Hon visade hur man flätar bolgakorgar.

- 19-20 augusti – Matmarknad i Wadköping.
Provsmakning och försäljning av kaffe/choklad och olivolja i samarbete med The House of Fair Trade och Sackeus.
- 7 oktober – Seniorfestivalen på Conventum Arena.
Försäljningsbord och informationsmaterial.
- 21 okt – Hälsomässa på Kulturhuset
Försäljningsbord och informationsmaterial.
- 26 november – Julförsäljning i Haga kyrkan och Immanuelkyrkan
- 2 december – Julmarknad i Karlslund
- 5 december – Julmarknad på USÖ (arrangerad av Nyckelfonden)
Försäljningsbord och informationsblad.

Agneta Öhman har varit ansvarig för publika evenemang. Inför varje evenemang har en grupp av butiksvårdar varit med i planering och sedan deltagit vid evenemanget.

Sociala medier

Under året har ett tätt samarbete hållits med Lena Dahlström som är ansvarig för publiceringen på hemsidan samt butiks- och inköpsgruppen. Vi har publicerat bild och text kring våra produkter, pågående aktiviteter samt kring Fair Trade i stort – detta för att både informera om rättvis handel men även för att förhoppningsvis få en ökad försäljning i och med att fler får kunskap kring kvalitén i det vi säljer. Publiceringen har skett utifrån säsong, högtider samt viktiga händelser som funnits med i aktivitetsplanen för butiken.

Antal personer som följer oss på Facebook och Instagram har ökat under året. I januari hade Världsbutiken Örebro 429 följare på Facebook och 162 på Instagram, i december hade det ökat till 503 (Facebook) respektive 188 (Instagram). Hemsidan har i genomsnitt besökts av 1962 personer mer månad.

Månadsvis har i genomsnitt 7 publiceringar gjorts i sociala medier – totalt publicerade vi drygt 80 inlägg på Facebook och 50 på Instagram. Dessa har sedan publicerats på hemsidan. Den genomsnittliga spridningen för inlägg på Facebook är 550 personer. På Instagram var det i genomsnitt 23 personer som gillade eller kommenterade våra inlägg.

Under året har tre kampanjer genomförts på Facebook och Instagram. I styrelsen har ekonomiskt beslut tagits där varje kampanj fått kosta ca. 300 kr. Den mest framgångsrika kampanjen var inför besök från Hammershus Fairtrade där de demonstrerade flätandet av bolgakorgar i Krämarens, denna kampanj nådde drygt 8000 människor till en kostnad av 285 kr.

Emma Chardi har varit ansvarig för Världsbutiken Örebros sociala medier. Lena Dahlström Swärdh har hållit i publiceringen på hemsidan.

Media

I området ingår att bevaka reportage, nyhetsartiklar, debatter/ledare, framför allt i lokala medier, som på något sätt berör Fair Trade och skriva kommentarer, insändare, debattartiklar och gratisannonser. Vi har annonserat i NA inför Internationella kvinnodagen, Marknadsafton, Besöket från Ghana, Matmarknaden, Hälsomässan, Seniormässan, Julmarknaden i Karlslund och kampanjer i butiken. Inför marknadsafton och besöket från Ghana skickades även pressinformation till lokala medier. Rapport från årsmötet och det extra medlemsmötet skickades till NA/Föreningsnytt

Ove Petersson har varit ansvarig.

Trycksaker

I området ingår att ta fram tryckt informationsmaterial som stöd för utåtriktade aktiviteter och varuinformation.

Etiketter till presenter och produktinformation, affischer till trottoarprataren, trycksaker till Marknadsafton, Matmarknaden och om våra Julerbjudanden har tagits fram. Dessutom gjordes en broschyr som vände sig till besökare i Örebro och presenterade Världsbutiken som en unik presentbutik tagits fram. Den och broschyren om våra julerbjudanden delades ut till hotell m.fl.

Ove Petersson har varit ansvarig. Lena Dahlström Svärth har svarat för design.

Övriga aktiviteter

En miljöpolicy för föreningen och butiken

Vi tänker på miljön vid olika aktiviteter i föreningen. Sedan flera år har det funnits en aktivitet i verksamhetsplanen om att ta fram en miljöpolicy. Det har dock inte gjorts något sådant arbete under året.

Renovering av personalutrymmena

I början av oktober renoverades personalrummet, köket och kontoret. Emma Chardi fick styrelsens uppdrag att planera för renoveringen tillsammans med butiksgruppen. Ett förslag presenterades för styrelsen samt offerter från två företag. Styrelsen beslutade att anlita Veterankraft för målningsarbetet. Delvis ny inredning köptes och sattes upp i köket och personalrummet.

Ekonomi

Föreningens ekonomi framgår av resultat- och balansräkningen. Den budget som beslutades av det extra årsmötet i maj har följts under året och redovisas på årsmötet.

Nettoomsättningen har ökat med drygt 7% under 2017.

Ekonomiska riktlinjer

I verksamhetsplanen för 2017 beslutades också om ekonomiska riktlinjer för året:

- Bokslutet för 2017 ska visa att den förstärkning av ekonomin som skett under 2016 kvarstår. Det ska finnas ekonomiskt utrymme att vid varje månadsslut betala de fasta kostnaderna och ekonomiskt utrymme ska också finnas löpande så att verksamheten kan fortsätta att utvecklas.
- Uppföljning av ekonomi ska göras på ett effektivare sätt löpande under året. Kontoplanen i bokföringen ses över så att detta möjliggörs.
- Kontanthantering ska ses över och förbättras.

Den förstärkning av ekonomin som skett under 2016 kvarstår. Det har varje månad funnits ekonomiskt utrymme att betala de fasta kostnaderna trots att de fasta kostnader varje månad ökat med ca 7 000 kr p.g.a. anställningen (se nedan). Det har också funnits utrymme att göra den planerade renoveringen av personalutrymmena med ommålning och ny inredning för att underlätta hanteringen av leveranser.

Kontoplanen som ändrades under 2016 och ytterligare justerats under 2017, vilket har gjort det möjligt att följa upp verksamheten/försäljningen på ett bättre sätt. Försäljningen i butiken kan följas och analyseras på ett mycket bättre sätt än tidigare (se under Inköp och Försäljning). Det gäller även försäljningen utanför butiken där ändringar gjorts i kontoplanen.

Ingen ändring har gjorts av kontanthantering. Däremot har betalning som sker med kontanter fortsatt att minska.

Under året har haft kassadifferenser motsvarande ca 100 kr/månad. Styrelsen beslutade vid styrelsemötet den 12 februari att godkänna kassadifferensen på 1 200 kronor för 2017.

Anställning

Under året har föreningen haft en deltidsanställning (50 procent) med lönebidrag.

Under sommaren 2017 gjordes en utredning av försäljningsutveckling, butiksvärdsutveckling och kostnaden för anställningen för att ta ställning till om föreningen ska fortsätta med ha en anställd. Vid ett extra styrelsemöte i november beslutade styrelsen att fortsätta med anställningen under förutsättning att Arbetsförmedlingen beslutar om lönebidrag för 2018 på samma nivå som under 2017. Styrelsen uttalade också vikten av att följa ekonomin noggrant månad för månad och vid behov ta upp frågan på nytt.

Måluppfyllelse

I verksamhetsplanen sattes två mål upp för verksamheten 2017.

Mål 1: Försäljningen i butiken ska öka med minst 15% och övrig försäljning ska öka.

Kommentar:

Nettoförsäljningen i butiken, som självklart är den största delen av försäljningen, har ökat med drygt 8%. Vi når inte målet, men med tanke på den ökande konkurrensen från e-handeln och att butikerna i city har problem så är resultatet tillfredställande. Nettoförsäljningen vid marknader och mässor har ökat från drygt 20 000 kr 2016 till 33 000 kr. Den fakturerade försäljningen, i huvudsak beställningar, har minskat avsevärt. Det är dock en mycket liten del av försäljningen.

Mål 2: Genom fler informations- och utbildningsinsatser har vi ökat medvetenheten hos allmänhet, kunder och medlemmar om Fair Trade och Världsbutikens roll.

Kommentar:

Under året har föreningen deltagit i fler informations- och utbildningsinsatser, bl.a. genom deltagande i fler mässor/marknader och vid informationsträffar hos flera organisationer/verksamheter. På sociala medier har vi ökat spridningen och har fler följare. På så sätt har vi bidragit till att öka medvetenheten om Fair Trade och Världsbutikens roll.

Slutord

2017 har varit ett år där föreningen fortsatt att utvecklas. Och det är tack vare föreningens aktiva och engagerade medlemmar och butiksvårdar. Gruppen butiksvårdar har under året varit stabil och visat stort engagemang. Vi har förutom att ha öppet i butiken också deltagit vid ett större antal mässor/marknader.

Tack till er alla som på olika sätt bidrar till verksamheten!

Under 2018 kan vi vänta oss en ökad konkurrens inom livsmedel från den vanliga handeln. Utbudet av Fairtrade-märkta varor ökar och dessutom ökar utbudet av varor med hållbarhetsmärkning av olika slag. E-handeln ökar kraftigt vilket kan påverka oss. Dock är vi fortfarande unika med många av våra Fair Trade-certifierade produkter, som inte finns i den vanliga handeln eller inom e-handeln. För att öka vår försäljning måste vi fortsätta förnya och marknadsföra vårt sortiment och våra erbjudanden och genom utåtriktade aktiviteter nå fler kunder och kundgrupper.

Vid årsmötet är det flera av oss som kommer att lämna styrelsen, men vi kommer att fortsätta som medlemmar, butiksvårdar eller med andra uppgifter i föreningen.

Vi ser fram emot 2018 och att på olika sätt delta i föreningens verksamhet för en mer rättvis och hållbar handel!

Örebro 2018-02-12

Agneta Sandqvist

Ove Petersson

Maria Tjernström Mård

Agneta Öhman

Emma Chardi

Britt Marie Kjell

Janne Pargell

Åsa Svanbäck

Ingela Wollter Axelsson